



Briselē, 2020. gada 23. novembrī
(OR. en)

13091/20

LIMITE

EF 296
ECOFIN 1067
CCG 48
DRS 35
CODEC 1177
JAI 991
JUSTCIV 127
COMPET 569
EMPL 518
SOC 720

Starpiestāžu lietas:

2010/0207(COD)
2011/0295(COD)
2015/0270(COD)
2016/0360(COD)
2016/0361(COD)
2016/0362(COD)
2016/0363(COD)
2016/0364(COD)
2018/0060(COD)
2018/0063(COD)
2020/0066(COD)

ZIŅOJUMS

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja
Temats:	Prezidentvalsts sagatavots progresa ziņojums par banku savienības stiprināšanu

Prezidentvalsts sagatavots progresa ziņojums par banku savienības stiprināšanu

I. Ievads

Ievērojot Padomes secinājumus par **Ceļvedi banku savienības izveides pabeigšanai**, ko Padome pieņēma 2016. gada 17. jūnijā (10460/16, 2016. gada jūnija ceļvedis), Padome Vācijas prezidentūras laikā ir turpinājusi strādāt, lai stiprinātu banku savienību, un ir arī turpinājusi pārraudzīt progresu riska samazināšanas jomā.

Diskusijās, kas notika 2019. gada decembrī **Eurogrupā un Eurosamītā** (sanāksmē iekļaujošā sastāvā), tika uzsvērtā nepieciešamība turpināt darbu nolūkā vēl vairāk stiprināt visus banku savienībai nepieciešamos elementus, pamatojoties uz konsensu un paredzot pie šiem jautājumiem atgriezties 2020. gada jūnijā.

Paturot prātā, ka banku savienība tika izveidota, reaģējot uz finanšu krīzi, visā turpmākajā darbā būtu jāņem vērā banku savienības galvenie pamatprincipi, proti, pārraut negatīvo atgriezenisko saiti starp bankām un valsti, kura bija krīzes centrā, – nodrošinot, lai banku nozare eurozonā un pārējā ES būtu droša un uzticama un lai dzīvotnespējīgas bankas tiktu noregulētas, neizmantojot nodokļu maksātāju naudu un ar minimālu ietekmi uz reālo ekonomiku, vienlaikus saglabājot finanšu stabilitāti ES un dalībvalstu līmenī.

2020. gada jūnijā – Covid-19 pandēmijas laikā – Eurogrupas sanāksme iekļaujošā sastāvā atzina, ka banku savienības izveidei ir būtiski palīdzējusi uzlabot banku nozares noturību, un vienojās, ka krīzē nepieciešamība pabeigt banku savienības izveidi ir kļuvusi vēl aktuālāka. Tā aicināja savus pārstāvjus atsākt darbu, lai, cik vien iespējams drīz, **holistiskā veidā vēl vairāk stiprinātu banku savienību.**

Ievērojot šo holistisko pieeju, prezidentvalsts Vācija izstrādāja **Banku savienības stiprināšanas *ad hoc* darba grupas** (AHWP, 5006/16) darba programmu; minētā grupa **Vācijas prezidentūras laikā četrās neformālās sanāksmēs** tehniskā līmenī apsprieda elementus, kas uzskatāmi par būtiskiem banku savienības stiprināšanai, proti:

- pasākumi, kas paredzēti krīžu pārvarēšanas uzlabošanai,
- lielāka ES banku nozares integrācija un jautājums par līdzsvaru starp piederības valsts un uzņēmējvalsts interesēm,
- regulējums attiecībā uz riska darījumiem ar centrālo valdību un
- tehniskas diskusijas par Eiropas noguldījumu apdrošināšanas sistēmas (ENAS) koncepcijas iezīmēm, kā pamatā ir tā dēvētais hibrīdmodelis.

Šīs diskusijas neskar iznākumu politiskās sarunās par turpmāku banku savienības stiprināšanu.

Ad hoc darba grupas darba programma tika cieši saskaņota ar Augsta līmeņa darba grupas ENAS jautājumos (ALDG) un Komisijas ekspertu grupas banku, maksājumu un apdrošināšanas jomā (*EGBPI*) darba programmām.

Šajā progresā ziņojumā ir sniegts kopsavilkums par pašreizējo stāvokli, kā apspriests minētajās četrās sanāksmēs; par tā sagatavošanu atbildīga bija prezidentvalsts Vācija, ņemot vērā *ad hoc* darba grupas locekļu paustos viedokļus. Ar to iecerēts nodrošināt nepārtrauktību un atvieglot nākamās prezidentvalsts uzdevumu, un šo ziņojumu nevajadzētu uzskatīt par saistošu delegācijām, jo tas ir prezidentvalsts novērtējums par notikušo diskusiju iznākumu ¹.

Ziņojums ir iedalīts trīs daļās: visplašākā ziņojuma daļa ir II iedaļa, kas aptver iepriekš minētos elementus, kuri ir būtiski banku savienības stiprināšanai. III iedaļā ir aplūkota banku krīzes pārvaldības un noguldījumu apdrošināšanas sistēmas pārskatīšana, un IV iedaļā ir izskatīta riska samazināšanas uzraudzība, īpaši rīcība, lai risinātu ienākumus nenesošu aizdevumu problēmu.

II. Elementi, kas uzskatāmi par būtiskiem banku savienības stiprināšanai

II.1. Krīžu pārvarēšanas sistēma

Prezidentvalsts divas darba sesijas ir veltījusi diskusijām par bankām paredzētas krīžu pārvarēšanas sistēmas stiprināšanu. **Pirmajā sanāksmē 13. jūlijā** diskusijās galvenā uzmanība tika pievērsta šādiem jautājumiem:

- **mijiedarbība starp uzraudzības pilnvarām saskaņā ar Kapitāla prasību direktīvu (KPD) un agrīnas intervences pilnvarām saskaņā ar Banku atveseļošanas un noregulējuma direktīvu (BAND) un**

¹ Iepriekš panāktais progress bija izklāstīts progresā ziņojumos, ko sagatavoja prezidentvalstis Nīderlande (10036/16), Slovākija (14841/16), Malta (9484/17), Igaunija (14808/17), Bulgārija (9819/18), Austrija (14452/18), Rumānija (9729/19 ADD1), Somija (14354/19 REV1) un Horvātija (8335/20 ADD1).

- jautājumi saistībā ar **robežvērtībām, ko izmanto, lai novērtētu, vai bankas kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīgas (FOLTF)** un vai būtu lietderīgi tās saskaņot ar bankrota robežvērtībām saskaņā ar valsts maksātnespējas regulējumu.

Turklāt prezidentvalsts nāca klajā ar neoficiālu dokumentu, kurā izklāstīti elementi, kas uzskatāmi par svarīgiem, apspriežot turpmākas izmaiņas kreditoru hierarhijā (piemēram, pārredzamība un paredzamība kreditoriem). Šā neoficiālā dokumenta nolūks bija sagatavot augsni *ad hoc* darba grupas septembra sanāksmē paredzētai detalizētai diskusijai par mērķtiecīgām izmaiņām kreditoru hierarhijā.

Mijiedarbība starp uzraudzības pilnvarām saskaņā ar KPD un agrīnas intervences pilnvarām saskaņā ar BAND

Attiecībā uz mijiedarbību starp uzraudzības pilnvarām saskaņā ar KPD un **agrīnas intervences pilnvarām** saskaņā ar BAND lielākā daļa dalībvalstu uzskatīja, ka ir lietderīgi novērst pastāvošo pārklāšanos starp attiecīgajiem tiesiskajiem regulējumiem, kas varētu apdraudēt pienācīgu instrumentu izmantošanu. Pastāvēja atšķirīgi viedokļi par to, vai šādu pasākumu apzīmēšana par agrīnas intervences pasākumiem saskaņā ar BAND saasināti ietekmētu to izmantošanu, un vai šāda apzīmēšana varētu radīt publiskošanas pienākumu saskaņā ar Tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regulu (*MAR*). Sanāksmē Komisija paskaidroja, ka no *MAR* pienākumu viedokļa uzraudzības un agrīnas intervences pasākumi neatšķiras. Turklāt dalībvalstis lielā mērā iebilda pret ieceri definēt kvantitatīvas robežvērtības agrīnas intervences pilnvarām vai ieviest skaidru eskalācijas gradāciju, bet tā vietā tās atbalstīja lielākas rīcības brīvības piešķiršanu uzraudzības iestādēm. Viena no dalībvalstīm aicināja sīkāk paskaidrot, kā saprast dažādus iespējamus rezultātus, kas izriet no dažādiem abu agrīnas intervences pasākumu (*EIM*) piemērošanas veidiem un uzraudzības pilnvarām, šim nolūkam izstrādājot scenārijus, lai noteiktu iespējamās racionalizācijas jomas.

Tomēr tika pausts vispārējs atbalsts pasākumiem, kas saskaņotu uzraudzības iestādēm pieejamo instrumentu kopumu. Līdz ar to lielākā daļa dalībvalstu uzskatīja, ka saprātīgs veids virzībai uz priekšu ir uzraudzības pasākumu un agrīnas intervences pilnvaru apvienošana Vienotā uzraudzības mehānisma regulā (VUMR) un KPD. Tika uzsvērts arī, cik svarīgi ir nodrošināt koordināciju starp uzraudzības iestādēm un neregulējuma iestādēm. ECB un dažas dalībvalstis atbalstīja domu novērst agrīnas intervences un uzraudzības pasākumu pārklāšanos, no BAND svītrojot tos agrīnās intervences pasākumus, kas jau ir pieejami KPD un VUMR, jo tas nozīmētu nelielas izmaiņas, un atbalstīja skaidrību par mijiedarbību ar neregulējuma iestādi.

Attiecībā uz vienoto uzraudzības mehānismu (VUM) vispārēju atbalstu guva doma paredzēt Eiropas Centrālajai bankai (ECB) tieši piemērojamu juridisko pamatu uzraudzības un agrīnas intervences pilnvaru piemērošanai. Šajā sakarībā ECB norādīja, ka VUMR grozīšana varētu aizkavēt BAND un VNMR grozīšanu, un šajā laikā ECB joprojām nebūtu tieši piemērojama juridiskā pamata. Ņemot vērā nepieciešamību šo jautājumu atrisināt ātri, ECB puda viedokli, ka Vienotā neregulējuma mehānisma regulas (VNMR) grozīšana varētu būt efektīvāks risinājums, jo VNMR grozījumus var pieņemt saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru, kurai nav nepieciešama vienprātība (atšķirībā no VUMR grozījumiem).

Prezidentvalsts piekrita dalībvalstu vairākuma viedoklim, ka VUMR/KPD **būtu jāapvieno** uzraudzības pasākumi un agrīnas intervences pilnvaras. Komisija laikus veic tehnisko darbu leģislatīvā akta priekšlikuma izstrādei.

Mijiedarbība starp *FOLTF* un valstu maksātnespējas robežvērtību noteikšanu

Vispārējais viedoklis par mijiedarbību starp *FOLTF* un valstu maksātnespējas robežvērtību noteikšanu bija tāds, ka būtu jāsaskaņo valstu maksātnespējas robežvērtības, lai izvairītos no "nenoteiktības situācijām", kad bankas, kurām ir negatīvs sabiedrības interešu novērtējums, tiek deklarētas par *FOLTF*, taču neatbilst maksātnespējas kritērijiem saskaņā ar valsts maksātnespējas regulējumu. Tomēr, saskaņojot valstu maksātnespējas robežvērtību noteikšanu, dažām dalībvalstīm tiktu radītas būtiskas konstitucionālas un praktiskas problēmas, un tādēļ tās saskaņošanu neuzskata par īstenojamu risinājumu.

Tomēr dažas dalībvalstis puda viedokli, ka šo jautājumu varētu atrisināt, valsts līmenī īstenojot BAND 2 jauno 32.b pantu. Šajā pantā ir noteikts, ka bankas, kuras ir deklarētas par *FOLTF*, bet kuru noregulējums nav sabiedrības interesēs, "organizēti likvidē saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem".

Šajā sakarā valdība plaša vienprātība par to, ka normā izmantotā atsauce uz "likvidācijas" koncepciju **nodrošinātu, ka grūtībās nonākušas bankas pamet tirgu**, taču viedokļi par procedūrām un termiņiem, saskaņā ar kuriem būtu jānotiek tirgus pamešanai, joprojām bija atšķirīgi. Proti, daudzas dalībvalstis uzskatīja, ka nav vajadzīgs nekāda veida automātiskums starp *FOLTF* noteikšanu un oficiālas maksātnespējas procedūras sākšanu, īpaši tādēļ, ka *FOLTF* nozīmē arī tādu situāciju, kad banka tikai "var" bankrotēt, tādējādi tā nav maksātnespējīga, vai ka *FOLTF* vispār neattiecas uz maksātnespējas jautājumu. Tomēr lielākā daļa dalībvalstu atbalstīja tādu juridisko koncepciju kā, piemēram, "likvidācijas" nozīmes, precizēšanu, kas nav precīzi definētas BAND 2 32.b pantā. Dažas dalībvalstis arī uzsvēra mijiedarbību starp *FOLTF* un banku licenču atsaukšanu un uzskatīja, ka šajā ziņā lietderīgs papildinājums varētu būt rīcības brīvība attiecībā uz šādu atsaukšanu. ECB paskaidroja, ka licences atsaukšanas nosacījumi arī nav saskaņoti ar *FOLTF* nosacījumiem. Šīs problēmas risināšanai būtu vajadzīgs grozījums tiesiskajā regulējumā.

Prezidentvalsts secināja, ka plašās diskusijas par *FOLTF* un maksātnespējas robežvērtību jautājumiem būtu jāatzīst par iespējamās krīžu pārvarēšanas sistēmas reformas daļu. Dalībvalstis puda gandarījumu par turpmāko tehnisko darbu, kas Komisijas līmenī ir veikts, lai laikus sagatavotu leģislatīvā akta priekšlikumu.

Otrajā sanāksmē 18. septembrī *ad hoc* darba grupa galveno uzmanību pievērsa šādiem jautājumiem:

- **kredītoru hierarhija un**
- **krīžu pārvarēšanas sistēma mazākām bankām.**

Mērķtiecīgas izmaiņas kreditoru hierarhijā

Dalībvalstu vairākums piekrita, ka būtu lietderīgi pieņemt **mērķtiecīgu pieeju kreditoru hierarhijas** saskaņošanai. Šādu pieeju prezidentvalsts ierosināja savā neoficiālajā dokumentā, lai izvairītos no tālejošām izmaiņām maksātspējas režīmos, kuru tvērums var būt plašāks par jautājumiem, kas saistīti ar bankām. Tā vietā prezidentvalsts koncentrējās uz to jomu saskaņošanu, kas būtu svarīgas banku noregulējuma kontekstā, jo īpaši ņemot vērā principu "neviens kreditors nav sliktākā situācijā".

Tomēr dalībvalstīm bija atšķirīgi viedokļi par to, kuras konkrētās jomas būtu jāaskaņo un kādai vajadzētu būt saskaņotai pieejai, jo īpaši attiecībā uz prioritātes noteikšanu tiem noguldījumiem un saistībām, ko izslēdz no iekšējās rekapitalizācijas.

Attiecībā uz **noguldījumu prioritātes noteikšanu** lielākā daļa dalībvalstu atbalstīja "mērenu" vispārēju priekšrokas došanu noguldītājiem, pamatojoties uz daudzpakāpju pieeju. Saskaņā ar mērenu vispārējo priekšrokas došanu noguldītājiem, visiem noguldītāju prasījumiem ir augstāka prioritāte par parasto nenodrošināto kreditoru prasījumiem. Turklāt diferencētā noguldītāju prioritātes režīmā segtie noguldījumi ierindojas augstāk par atbilstīgiem fizisku personu un MVU noguldījumiem virs noguldījumu garantiju sistēmas segtā līmeņa, bet citi noguldījumi arī vēl ierindojas augstāk par citām pirmās kārtas saistībām². Ņemot vērā minēto, dalībvalstis uzsvēra, ka ir svarīgi saglabāt pašu augstāko prioritāti segtajiem noguldījumiem un tādējādi saglabāt pietiekamu finansējumu, lai valstu noguldījumu garantiju sistēmas (NGS) varētu pildīt savas pamatfunkcijas. Attiecībā uz "citiem noguldījumiem" (piemēram, lieliem uzņēmumu noguldījumiem un neatbilstīgiem noguldījumiem) lielākā daļa dalībvalstu nav komentējušas jautājumu, vai šo noguldījumu prioritātei vajadzētu būt augstākai par pirmās kārtas saistībām, kā tas ir saskaņā ar mēreno vispārējo priekšrokas došanu noguldītājiem, vai arī tiem vajadzētu būt līdzvērtīgiem ar pirmās kārtas saistībām.

Tomēr dažas dalībvalstis iebilda pret diferencēta noguldītāju prioritātes režīma koncepciju. Tā vietā tās atbalstīja pieeju, saskaņā ar kuru visiem segtajiem un nesegtajiem noguldījumiem ir vienāda prioritāte (līdzvērtīgs reitings), pamatojoties uz to, ka tas paplašinātu noguldījumu garantiju sistēmu finansiālo tvērumu, lai varētu finansēt arī citus pasākumus – papildus atmaksāšanai parastajā ES likvidācijas režīmā, kā mērķis ir nodrošināt instrumentu tādu banku krīzes pārvaldībai, kuras neiztur sabiedrības interešu pārbaudi.

² Šādu pieeju ierosināja ECB savā 2017. gada 8. marta atzinumā (CON/2017/6).

Diskusijās par **prioritātes noteikšanu tām saistībām, ko izslēdz no iekšējās rekapitalizācijas**, un par to mijiedarbību ar citām saistībām, piemēram, ar noguldījumiem vai nodrošinātām saistībām, izrādījās sarežģītas. Dalībvalstis norādīja uz daudzām problēmām, par kurām būtu jāturpina diskutēt. Piemēram, attiecībā uz nodokļu saistībām dažas dalībvalstis pauda bažas par gadījumu, ja šādas saistības tiktu apmaksātas pirms segtajiem noguldījumiem vai NGS prasībām. Ņemot vērā iepriekš minēto, ievērojams skaits dalībvalstu norādīja, ka tās priekšroku dotu tikai dažu, bet ne visu šo saistību saskaņošanai. Izskanēja atbalsts izslēgto saistību grupēšanai, pamatojoties uz izslēgšanas iemesliem. Citas dalībvalstis lūdza izmantot grupas mēroga perspektīvu tāda noregulējuma atbalstīšanai, kas ir balstīts uz pieeju, saskaņā ar kuru noregulējuma pilnvaras īsteno viena noregulējuma iestāde (*SPE*), kad ir atsauce uz grupas iekšējo saistību prioritāti.

Prezidentvalsts piekrita vairuma dalībvalstu viedoklim, ka jebkādam turpmākam darbam pie kreditoru hierarhijas vajadzētu būt mērķtiecīgam un ka īpaša uzmanība jāpievērš analīzei par to, kurām saistībām, ko izslēdz no iekšējās rekapitalizācijas, būtu nepieciešama saskaņota prioritāte. Prezidentvalsts uzskata, ka ir jāturpina tehniskais darbs pie to saistību prioritātes noteikšanas, ko izslēdz no iekšējās rekapitalizācijas, tostarp pie tā, kā prioritātes noteikšanu varētu piemērot apvienojumā ar mērenu vispārēju priekšrokas došanu noguldītājiem, pamatojoties uz daudzpakāpju pieeju, kas daudzām dalībvalstīm šķiet vēlamākais risinājums. Komisija apstiprināja, ka ir iecerējusi uz minētā pamata turpināt tehnisko darbu.

Krīžu pārvarēšanas sistēma mazākām bankām

Diskusija par mazākām bankām paredzētas krīžu pārvarēšanas sistēmas struktūru bija balstīta uz četriem komentāriem:

- VNV izklāsts par tās pieeju attiecībā uz sabiedrības interešu novērtējumu;
- neoficiāls prezidentvalsts dokuments par speciālu likvidācijas režīmu bankām, kuras ir *FOLTF*, bet par kurām ir negatīvs sabiedrības interešu novērtējums ("ES banku likvidācijas režīms");
- kopīgs, neoficiāls FI, FR un NL sagatavots dokuments, kurā ir aplūkoti mērķtiecīgi pasākumi, kā uzlabot krīzes pārvarēšanas sistēmu visām bankām, tostarp sabiedrības interešu novērtējumu un valsts atbalsta kontroli;
- Eiropas Noguldījumu apdrošinātāju foruma (*EFDI*) izklāsts par tā praktisko pieredzi ar mazāko izmaksu pieņemumu.

Pašreizējā krīžu pārvarēšanas sistēmā ir ievērota binaritāte: noregulējuma iestāde rīkojas tikai tad, ja attiecīgās bankas noregulējums ir sabiedrības interesēs, savukārt visos citos gadījumos piemēro valsts maksātnespējas procedūru, kas dod iespēju valstīs rīkoties pēc atšķirīgiem scenārijiem. Tāpēc izvēle starp likvidāciju saskaņā ar valstu maksātnespējas režīmiem un noregulējumu saskaņā ar noregulējuma režīmu ir atkarīga no sabiedrības interešu novērtējuma rezultāta. Ņemot to vērā, **VNV** sniedza dažādus skaidrojumus par savu pieeju **sabiedrības interešu novērtējumam** saskaņā ar VNM:

- pirmkārt, VNV ir noregulējuma iestāde 128 bankām / banku grupām, tostarp lielākajām bankām, kas darbojas banku savienībā, sistēmiski nozīmīgām bankām un dažām pārrobežu grupām. Attiecībā uz šīm bankām VNV kopumā paredz un plāno, ka tiks izmantoti noregulējuma instrumenti un nevis likvidācija saskaņā ar attiecīgajiem valstu maksātnespējas režīmiem.
- Otrkārt, sabiedrības interešu novērtējumā ņem vērā apstākļus laikā, kad banka kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga, proti, VNV ņem vērā arī ekonomisko vidi un novērtē noregulējuma ietekmi salīdzinājumā ar maksātnespējas ietekmi konkrētajā laika posmā, atkārtoti novērtējot bankas maksātnespējas ietekmi uz noregulējuma mērķiem.
- Treškārt, atšķirības valstu maksātnespējas procedūrās var dot atšķirīgus rezultātus sabiedrības interešu novērtējumā. Tāpēc šajā ziņā ļoti noderīga būtu valstu maksātnespējas procedūru saskaņošana.
- Visbeidzot, VNV paskaidroja, ka sadarbībā ar valsts noregulējuma iestādēm (VNI) ir plānots turpināt darbu īpašās jomās. Galvenā uzmanība tiks pievērsta sistēmiskiem notikumiem, kritiski svarīgo funkciju precizēšanai, analīzei reģionālā līmenī un segto noguldījumu aizsardzībai.

VNV paskaidroja, ka, ņemot vērā to, ka Eiropas Savienībā ir daudz banku – aptuveni 3000, krīzes gadījumā lielākajā daļā dalībvalstu attiecībā uz daudzām bankām "pamatscenārijs" ir likvidācija saskaņā ar valstu maksātnespējas režīmiem.

Attiecībā uz šīm bankām prezidentvalsts neoficiālā dokumentā ierosināja **"ES banku likvidācijas režīmu"**, kurā ir konkrēti likvidācijas instrumenti un kurš, pamatojoties uz skaidri definētu zemāko izmaksu pārbaudes metodiku, ļautu saskaņoti izmantot NGS intervences ārpus atmaksāšanas ("pirkuma un pievienošanas darījumi"). Dalībvalstīm bija atšķirīgi viedokļi par galveno jautājumu – ES banku likvidācijas režīma ieviešanu bankām ar negatīvu sabiedrības interešu novērtējumu: dažas dalībvalstis, ECB un VNV uzskatīja, ka šāda pieeja sniedz priekšrocības, jo tām šķiet, ka pašreizējie BAND noteikumi nav piemēroti mazākām bankām, kas pieņem noguldījumus. Šīs dalībvalstis un ECB it īpaši apgalvoja, ka varētu būt grūti šīs bankas iekļaut noregulējuma sistēmas darbības jomā, jo lielākajai daļai no tām var nebūt piekļuves/vai ir ierobežota piekļuve kapitāla tirgiem, lai noregulējuma stratēģijas vajadzībām izveidotu pietiekamu *MREL*. Tās uzskata, ka ES banku likvidācijas režīms ļautu izmantot samērīgu pieeju, kas vienlaikus arī nodrošinātu neitralitāti attiecībā uz dažādiem darījumdarbības modeļiem.

Tomēr citas dalībvalstis atgādināja banku savienības dibināšanas mērķi – nodrošināt, *"lai būtu noregulējamās visas finanšu iestāžu kategorijas neatkarīgi no to lieluma vai tā, cik lielā mērā tās savstarpēji savienotas"* (ECOFIN padomes secinājumi, 2010. gada decembris). Šīs dalībvalstis uzskatīja, ka visi instrumenti, kas ir vajadzīgi, lai atvieglotu banku, tostarp mazāku banku, noregulējumu, jau ir ieviesti noregulējuma instrumentu kopumā (piemēram, darījumdarbības vai pagaidu bankas instrumentu pārdošana). Lai šādus instrumentus praksē varētu piemērot mazākām bankām, šīs dalībvalstis atbalstīja **plašāku sabiedrības interešu novērtējuma interpretāciju**, kā tas ir ierosināts kopīgajā neoficiālajā FI, FR un NL sagatavotajā dokumentā; tas vairāk atbilstu dažu dalībvalstu paustajam viedoklim, ka pat mazo banku maksātnespēja varētu radīt risku finanšu stabilitātei, kritiski svarīgo funkciju nepārtrauktībai, noguldījumu aizsardzībai un piekļuvei noguldījumiem. Pēc tam pārējās bankas, kurām ir negatīvs sabiedrības interešu novērtējums, būtu jālikvidē saskaņā ar valsts maksātnespējas režīmiem, nedodot iespēju izmantot citus intervences pasākumus kā vien atmaksāšanu (t. i., pirkuma un pievienošanas darījumus), ko finansē valsts NGS. VNV kā noregulējuma iestāde, kas atbildīga par sabiedrības interešu novērtējuma piemērošanu lielākajām un sistēmiski nozīmīgākajām bankām un konkrētām pārrobežu grupām, kuras darbojas banku savienībā, ir precizējusi, ka noregulējuma stratēģija attiecībā uz gandrīz visām tās kompetencē esošajām bankām ir noregulējums un nevis maksātnespēja saskaņā ar valsts režīmiem. Turklāt tā precizēja, ka pašreizējais režīms nodrošina pietiekamu elastību, lai pienācīgi risinātu visas situācijas.

Attiecībā uz **mazāko izmaksu pieņemumu** gandrīz visas dalībvalstis piekrita, ka ir vajadzīga detalizētāka metodika, lai varētu efektīvāk nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus ES, kā ierosināts prezidentvalsts neoficiālajā dokumentā. Tomēr dažas dalībvalstis pauda bažas par netiešo izmaksu iekļaušanu, pat ja uz šīm izmaksām attiektos ierobežojumi un objektīvi kritēriji, kas noteikti kā daļa no visaptverošas metodikas. Tās uzskata, ka netiešo izmaksu iekļaušana palielinātu metodikas sarežģītību. Tās arī apgalvoja, ka šāda veida izmaksu elementu iekļaušanas mērķis patiesībā ir radīt iespēju plašāk izmantot NGS līdzekļus, lai aizsargātu prasījumus, kas pārsniedz segtos noguldījumus, un tas, visticamāk, negatīvi ietekmētu NGS līdzekļus. Turklāt dažas dalībvalstis atbalstīja līdzvērtīga reitinga ieviešanu visiem noguldījumiem (segtajiem un nesegtajiem), jo tas paplašinātu NGS darbības jomu, iekļaujot arī pirkuma un pievienošanas darījumu finansēšanu. Tomēr daudzas dalībvalstis uzskatīja, ka tas kaitētu NGS līdzekļu aizsardzības mērķim. Tās pauda viedokli, ka prioritāra ranga noteikšana NGS ir priekšnoteikums piemērotai un uzticamai NGS refinansēšanai, tādējādi nodrošinot sistēmas ticamību.

Attiecībā uz **pārvaldību** starp dalībvalstīm valdīja plaša vienprātība par to, ka jaunu instrumentu, piemēram, pirkuma un pievienošanas darījumu, ieviešanai ir vajadzīgas publiskas pārvaldes pilnvaras, ko varētu piešķirt publiskai iestādei valsts līmenī (piemēram, valsts neregulējuma iestādei). VNV piebilda, ka, ņemot vērā ASV pieredzi, būtu ļoti lietderīgi administratīvās likvidācijas pilnvaras piešķirt centrālai ES publiskai iestādei, kam ir pieejami Eiropas līdzekļi. Tika minēta arī nepieciešamība izvairīties no zinātības dublēšanas lietderības apsvērumu dēļ. Dažas dalībvalstis pauda bažas par VNV iesaistīšanu, kamēr NGS finanšu resursi paliek valstu ziņā. Tās iebilda pret jebkādu VNV iesaistīšanu galīgā lēmuma pieņemšanā, jo, viņuprāt, lēmumu pieņemšanas pilnvarām vajadzētu būt tajā līmenī, kurā tiek segtas izmaksas. Tomēr citas dalībvalstis atbalstīja nozīmīgākas lomas piešķiršanu VNV. Tās apgalvoja, ka tad, ja tiek ieviesta sīki izstrādāta mazāko izmaksu metodika, būtu vēlams, lai centrālā Eiropas iestāde varētu koordinēt un pārraudzīt tās konsekvētu piemērošanu.

EFDI izklāstā galvenā uzmanība tika pievērsta **mazāko izmaksu pieņemuma** tehniskajiem aspektiem, kā **noteikts Noguldījumu garantiju sistēmu direktīvas 11. panta 6. punktā** ("alternatīvie pasākumi"). Pieņemums parasti aptver: i) prognozi par maksātspējas procedūras rezultātiem un zaudējumiem, kas jāsedz NGS; ii) aplēses par katra pieejamā alternatīvā pasākuma izmaksām un iii) praktiski īstenojamākā pasākuma izvēli, pamatojoties uz i) un ii) punktu. *EFDI* secināja, ka mazāko izmaksu pieņemuma metodikai vajadzētu būt precīzai un taisnīgai. Papildus tiešajām izmaksām būtu jāņem vērā arī netiešās izmaksas. Saskaņā ar *EFDI* viedokli, pašas augstākās prioritātes piešķiršanu segtajiem noguldījumiem un NGS prasījumiem stingri atbalsta gandrīz visas NGS Eiropas Savienībā, jo tā tiek nodrošināti minimāli zaudējumi NGS. Šajā sakarā *EFDI* arī norādīja, ka tad, ja nenotiek pašas augstākās prioritātes piešķiršana, hipotētiskā scenārija aplēses daudzos gadījumos būtu ievērojami neprecīzākas, jo būtu jāņem vērā paplašināta prasījumu izlase.

Prezidentvalsts pieņēma zināšanai diskusijas starp dalībvalstīm. Kopumā valdīja vienprātība par to, ka pašreizējā situācija banku savienībā ir neapmierinoša un ka ir nepieciešamas izmaiņas regulējumā, vai nu ieviešot atsevišķu noteikumu kopumu bankām ar negatīvu sabiedrības interešu novērtējumu vai arī plašāku sabiedrības interešu novērtējuma interpretāciju, vai abus kopā.

Komisija apstiprināja, ka visi minētie jautājumi tiks izskatīti gaidāmajā krīzes pārvaldības un noguldījumu apdrošināšanas sistēmas pārskatīšanā (sk. III iedaļu).

II.2. Tirgus integrācija

Ad hoc darba grupas trešajā sanāksmē 12. oktobrī prezidentvalsts iepazīstināja ar diviem variantiem, kā ES banku tirgū panākt labāku integrāciju. Grupa apsprieda, kā varētu panākt elastīgāku kapitāla sadali banku grupās visā banku savienībā un vienlaikus ieviest pienācīgus aizsardzības pasākumus uzņēmējvalstīm. Prezidentvalsts atzina, ka nevēlamu notikumu gadījumā būtu jānodrošina, lai kapitāls ir pieejams meitasuzņēmumiem uzņēmējvalstīs neatkarīgi no tā, kur grupā tas iepriekš turēts.

Prezidentvalsts neoficiālajā dokumentā bija paredzēti divi iespējamie varianti minētā mērķa sasniegšanai. 1. variants nozīmētu **pārrobežu kapitāla prasību atcelšanas ieviešanu apvienojumā ar tiesību aktos paredzētiem aizsardzības pasākumiem** (rekapitalizācijas prasība) meitasuzņēmumiem. Tas nodrošinātu meitasuzņēmuma rekapitalizāciju, ko veic mātesuzņēmums, ja iepriekš noteiktas robežvērtības liecina par mātesuzņēmuma vai meitasuzņēmuma finanšu stāvokļa pasliktināšanos. 2. variants nozīmētu secības noteikšanas mehānisma (***waterfall mechanism***) ieviešanu, nosakot (*ex ante*) 1. līmeņa tekstā zaudējumu sadali banku grupā gadījumos, kad noregulējums vai likvidācija notiek saskaņā ar parasto maksātnespējas procedūru.

12 dalībvalstu grupa, pamatojoties uz kopīgu neoficiālu dokumentu un ar citu dalībvalstu atbalstu, uzsvēra, ka svarīgs ir līdzsvars starp piederības valsts un uzņēmējvalsts interesēm un par to nesen panāktās vienošanās. Tās jo īpaši uzsvēra atsevišķu prudenciālo prasību lielo nozīmi noguldītāju aizsardzībā un finanšu stabilitātes nodrošināšanā, noregulējuma shēmu darbībā un mikroprudenciālās un makroprudenciālās uzraudzības rīcībpolitikā, kā arī vienlīdzīgu konkurences apstākļu nodrošināšanā un reālās ekonomikas finansēšanā. Tādēļ šīs dalībvalstis mudina izpētīt tādus šķēršļus tirgus integrācijai, kas nav saistīti ar prudenciālo uzraudzību.

Diskusiju laikā noskaidrojās, ka dažas dalībvalstis uzskatīja 1. variantu par reālu pamatu turpmākām diskusijām, ja vien tiek panākts pieņemams līdzsvars starp elastīgāku kapitāla plūsmu un piemērotiem aizsardzības pasākumiem, taču liela dalībvalstu grupa uzskatīja, ka šajā variantā iekļautie aizsardzības pasākumi nav pietiekami, lai kļiedētu to bažas. Sevišķi tika paustas bažas par prasījumu tiesību mehānisma efektivitāti, jo īpaši krīzes brīžos, kad tā izpildāmība varētu izrādīties vāja. Minētās dalībvalstis apšaubīja priekšrocības, ko sniegtu maksimāla elastība attiecībā uz kapitāla sadali.

Attiecībā uz 2. variantu dalībvalstis uzsvēra tā sarežģītību, garāku tā īstenošanas termiņu un nepieciešamos potenciālos priekšnoteikumus (proti, kreditoru hierarhijas saskaņošana). Viena dalībvalsts kritizēja šķietami asimetrisko atbalstu, kas paredzēts kā tāds, ko galvenokārt sniedz mātesuzņēmums savu meitasuzņēmumu labā, nevis otrādi. Tomēr minētā 12 dalībvalstu grupa norādīja, ka 2. variants rada nopietnu jautājumu par sloga sadali starp banku grupas kreditoriem, kas ir galvenā problēma piederības valsts un uzņēmējvalsts interešu līdzsvara nodrošināšanā.

Dažas dalībvalstis turklāt minēja nepieciešamību paplašināt diskusijas, lai tās aptvertu ne tikai kapitāla, bet arī likviditātes un noregulējuma pasākumus un tādējādi tiktu nodrošināta lielāka skaidrība par dažādo variantu ietekmi. Minētās dalībvalstis un citas dalībvalstis paskaidroja, ka citus pasākumus varētu īstenot pakāpeniskāk, lai uzlabotu tirgus integrāciju, ņemot vērā esošās iespējas un analizējot to, kāpēc tās netiek izmantotas praksē (piemēram, likviditātes atbrīvojumi). Viena dalībvalsts ierosināja, ka varētu izdarīt mērķtiecīgus grozījumus attiecībā uz meitasuzņēmumu prudenālajiem rādītājiem, lai labāk ņemtu vērā grupas iekšējās kapitāla plūsmas, iekšējās *MREL* un likviditāti; papildus varētu precizēt 2 pīlāra metodiku, lai atlīdzinātu ģeogrāfisko diversifikāciju grupās. ECB atsaucās uz Andrea Enria (*Andrea Enria*) un Edvarda Fernandes-Bolo (*Edouard Fernandez-Bollo*) personiskā bloga publikāciju par banku grupu pārrobežu integrācijas veicināšanu banku savienībā, kurā tika minēti konkrēti priekšlikumi, kā veicināt likviditātes resursu efektīvu sadali banku grupās, vienlaikus, pēc autoru domām, nodrošinot pienācīgus aizsardzības pasākumus uzņēmējvalsts iestādēm.

Prezidentvalsts pieņēma zināšanai diskusijā paustos viedokļus, 13. novembra sanāksmē informēja ALDG un mudināja turpināt tehnisko darbu/izsvēršanu nolūkā novērtēt šķēršļus esošo noteikumu (proti, likviditātes atbrīvojumu) izmantošanai.

II. 3. Režims attiecībā uz valsts (suverēna) risku

Tiesiskais režims attiecībā uz riska darījumiem ar centrālo valdību (*RTSE*) tika apspriests 12. oktobra sanāksmē. Komisija pēc priekšsēdētāja pieprasījuma iepazīstināja ar ietekmi, kāda būs dažādiem tādu kapitāla prasību īstenošanas variantiem, kuras ir aprēķinātas, pamatojoties uz EBI sniegtiem atjauninātiem datiem par laikposmu līdz 2020. gada 2. ceturksnim. Lielākā daļa variantu bija balstīti uz koncentrācijas risku.

Kapitāla prasību mērķis ir mazināt valsts risku, gan pakāpeniski piemērojot riska pakāpes riska svērumu riska darījumiem, kas pārsniedz noteiktas koncentrācijas robežvērtības, gan arī vienlaicīgi stimulējot valsts parāda portfeļa diversificēšanu. Komisijas veiktā ietekmes analīze liecināja, ka, pamatojoties uz esošajiem datiem, banku riska darījumu ar centrālo valdību kopējais līmenis ir palielinājies. Turklāt minētā analīze liecināja, ka no trim apspriestajām *RTSE* parametrizācijām *BCBS* un *EFC* kalibrēšanai ir vismazākā ietekme uz pirmā līmeņa kapitālu kopējā līmenī, savukārt *SCCR* kalibrēšanas ietekme ir ievērojami lielāka.

No regulatīvā viedokļa dalībvalstis puda jau labi pazīstamos, atšķirīgos viedokļus par kapitāla prasībām. Dažas dalībvalstis uzstāja, ka darbs būtu jāturpina un jāprojām jāizskata dažādi varianti, kā ar kapitāla prasībām risināt valsts riska jautājumu (koncentrācija un kredītrisks). Minētās dalībvalstis uzsvēra, ka šim darbam ir būtiska nozīme, lai panāktu progresu banku savienības izveides pabeigšanā, un ka minētie aktīvi rada risku, ka prudenciālās uzraudzības sistēmā tie būtu jāizskata par tādiem pašiem aktīviem, kā visi pārējie. Šīs dalībvalstis uzsvēra, ka prudenciālās uzraudzības režīmu attiecībā uz valsts risku var izstrādāt tā, lai to var pārvaldīt un lai tas neietekmē finanšu stabilitāti. To apliecināja arī Komisijas veiktā seku analīze, jo saskaņā ar dažādajām kalibrēšanām Covid-19 ietekme līdz 2020. gada 2. ceturksnim bija tikai neliela.

Pārējās dalībvalstis iebilda pret kapitāla prasībām vai nevēlējās ieviest izmaiņas. Dažas dalībvalstis norādīja, ka jebkurai *RTSE* iniciatīvai vajadzētu būt cieši saskaņotai ar starptautiskajiem standartiem, kā to ierosinājusi Bāzeles Banku uzraudzības komiteja. Minētās dalībvalstis uzsvēra riskus, ko krīzes laikā un jo īpaši nepilnīgas banku savienības ietvaros var radīt tiesiskā režīma attiecībā uz riska darījumiem ar centrālo valdību ieviešana. Citas dalībvalstis uzskatīja, ka nebūtu pareizi turpināt diskusijas par šo tematu, kamēr nav atrisināts jautājums par Covid-19 krīzes ietekmi, jo tās baidās, ka ar šādām diskusijām varētu tikt raidīti pretrunīgi signāli banku nozarei, kurai ir svarīga nozīme vispārēja atbalsta nodrošināšanā reālai ekonomikai. Dažas dalībvalstis, kas iebilda pret kapitāla prasībām, arī minēja, ka apsvērtajai pieejai nevajadzētu novest pie atšķirīgas attieksmes pret dalībvalstīm, pamatojoties uz kredītrisku.

Turklāt dažas dalībvalstis, kas nav eurozonas dalībnieces, un dažas dalībvalstis ar mazākiem vai mazāk attīstītiem kapitāla tirgiem puda bažas par savu banku sistēmu spēju diversificēt līdzdalību riska darījumos ar centrālo valdību un par jebkādu izmaiņu ietekmi uz to valsts obligāciju tirgiem un finanšu stabilitāti. Vairākas dalībvalstis atkārtoti puda stingru nostāju pret jebkādam *RTSE* izmaiņām, kas negatīvi ietekmētu valsts parādu, pat ja minētās izmaiņas tiktu ieviestas pakāpeniski, un arī norādīja, ka tas ir vēl jo svarīgāk, ņemot vērā tirgus apstākļus, ko radījusi Covid-19 pandēmija. Dažas dalībvalstis tikai atbalstītu iespēju pārskatīt uz risku balstītas iemaksas Eiropas noguldījumu apdrošināšanas sistēmā un uzstāja, ka attiecībā uz visiem elementiem, kas nepieciešami banku savienības izveides pabeigšanai, būtu jānosaka grafiks un pienācīga secība. Tomēr dalībniekiem, kuri atbalstīja *RTSE*, uz risku balstītas iemaksas, kas kalibrētas attiecībā uz valsts risku, pašas par sevi nebija pietiekamas.

Komisija piekrita, ka būtu jāturpina darbs, lai pārvarētu datu ierobežojumus, jo īpaši attiecībā uz mazām bankām, un lai pārbaudītu, kāda ir publisko garantiju sistēmu radītā ietekme.

Prezidentvalsts atzina, ka dalībvalstu viedokļi par tiesisko režīmu attiecībā uz riska darījumiem ar centrālo valdību joprojām ir atšķirīgi. Prezidentvalsts arī atzīmēja, ka ir jānovērtē priekšlikumu ietekme uz mazākiem tirgiem un bankām, tostarp dalībvalstīs, kas nav eurozonas dalībnieces, un vienojās, ka būtu vajadzīga turpmāka analīze, ko izmantot turpmākajās diskusijās. Šī analīze attiektos arī uz priekšlikumu ietekmi uz dalībvalstu rīcības brīvību finanšu jomā tādas iespējamās krīzes gadījumā nākotnē, kas varētu būt līdzīga Covid krīzei. Prezidentvalsts atzina, ka, iespējams, būs vajadzīga īpaša datu vākšana, lai varētu veikt turpmāku analīzi. Tomēr dažas dalībvalstis pauda nevēlēšanos to darīt pašreizējā situācijā, ņemot vērā no tā izrietošo darbības slogu bankām. Prezidentvalsts aicināja Komisiju kopā ar Eiropas Banku iestādi turpināt analīzi, ņemot vērā minētos apsvērumus.

II.4. ENAS

Komisijas veiktā datu vākšana

Ad hoc darba grupa **12. oktobrī** izvērtēja **datu vākšanu, kas tika veikta, lai atbalstītu saskaņā ar ENAS paredzētu, uz risku balstītu iemaksu aprēķināšanas metodikas izstrādi**. Komisija sniedza pārskatu par jaunāko datu vākšanu, ko pabeidza 2020. gada februārī. Attiecībā uz dažiem rādītājiem savāktie dati joprojām ir nepilnīgi. Tomēr šie dati būs svarīgs pamats turpmākajam tehniskajam darbam un veicinās uz informāciju balstītas debates par metodikas īpatnībām, tostarp par summēšanas metodi un riska rādītāju izvēli.

Sanāksmes laikā dažas dalībvalstis, piemēram, izvirzīja konkrētus jautājumus par Komisijas analizē uzsvērtā riska rādītāju kopumu. Dažas dalībvalstis apšaubīja, vai banku lieluma atšķirību dēļ aprēķinos varētu ņemt vērā pieejamo minimuma prasību pašu kapitālam un atbilstīgajām saistībām (*MREL*). Citām dalībvalstīm un iestādēm bija jautājumi arī par metodiku, piemēram, par Eiropas Banku iestādes metodikas likumību, ņemot vērā ES Vispārējās Tiesas nolēmumu par iemaksām vienotajā noregulējuma fondā (VNF), ko noteikusi VNV. Turklāt dažas dalībvalstis norādīja, ka ir jāiekļauj valstij specifiski riska rādītāji, piemēram, rādītāji, kas izstrādāti, pamatojoties uz valstu reitingiem. Dažas dalībvalstis uzsvēra, ka tad, ja tā tiks nolemts, tā var būt tikai alternatīva metodika un nekādā gadījumā nevar papildināt režīmu attiecībā uz riska darījumiem ar centrālo valdību. Prezidentvalsts secināja, ka būtu svarīgi novērtēt, vai ir tehniski iespējams ņemt vērā papildu rādītājus, jo plašāks rādītāju kopums varētu sniegt priekšrocības vispārējā analizē.

Komisija uzsvēra, cik svarīgs ir darbs, kas norisinās datu vākšanas un ar to saistītās kvalitātes nodrošināšanas jomā, piemēram, saistībā ar paziņotajiem *MREL* datiem. Kad šis darbs būs pabeigts, Komisija sāks tehniskās iespējamības novērtējumu, tostarp, pārbaudot iespējamus jaunus rādītājus, bet neskarot politiskās/stratēģiskās izvēles, kas ir atkarīgas arī no banku savienības vispārējās struktūras.

Prezidentvalsts aicināja Komisiju ņemt vērā dalībvalstu lūgumus, kad tā veiks turpmāku analīzi par metodikas izstrādi uz risku balstītai iemaksu aprēķināšanai.

Komisijas apsekojums par hibrīdmodeli

Ad hoc darba grupa **19. novembrī** apsprieda parametrus ENAS hibrīdmodelim, ko prezidentvalsts Austrija sākotnēji ierosināja 2018. gada jūlijā. **Hibrīdmodelis** ir veidots, pamatojoties uz ieceri, ka līdztekus pastāv centrāls fonds un obligātas aizdošanas spēja starp valstu NGS. Centrālais fonds nodrošinātu likviditātes atbalstu saņēmējai NGS, kad tās līdzekļi ir izsmelti ("likviditātes atbalsta shēma"). Ja centrālā fonda līdzekļi ir izsmelti brīdī, kad ir vajadzīga intervence, VNV būtu iespēja centrālā fonda vārdā aizņemties no valstu NGS, izmantojot obligātas aizdošanas mehānismu. Atkarībā no tā, kādi būs politiskie lēmumi par vairāku tādu parametru kalibrēšanu kā līdzekļu sadalījums starp centrālo fondu un valstu NGS vai likviditātes atbalsta maksimālo robežvērtību lielums, hibrīdmodelim varētu būt dažādi risinājumi. Komisija iepazīstināja ar *ad hoc* darba grupas jūlija sanāksmē sāktā **apsekojuma** rezultātiem.

Kopumā apsekojums liecina, ka respondentu viedokļi atšķiras gandrīz visos elementos, tāpēc ir vajadzīgas turpmākas tehniskas diskusijas. Lielākā daļa jautājumu, kas tika uzdoti attiecībā uz šo modeli, neatšķiras no jautājumiem, kas tika uzdoti attiecībā uz sākotnējo modeli. Dalībvalstis arī uzsvēra, ka to nostāja attiecībā uz dažādajiem struktūras elementiem būs atkarīga no iespējamām turpmākām norisēm saistībā ar krīžu pārvarēšanas vispārējo tiesisko regulējumu un jo īpaši NGS darbību. Attiecībā uz galīgo mērķi dažas dalībvalstis uzsvēra pilntiesīgas ENAS nozīmi (proti, kopīgots fonds ar pilnīgu zaudējumu segumu, kā paredzēts Komisijas 2015. gada priekšlikumā). Citas dalībvalstis apgalvoja, ka jebkāda politiska lēmumu pieņemšana attiecībā uz kopīgas noguldījumu apdrošināšanas elementiem ir atkarīga no pasākumiem virzībā uz turpmāku riska mazināšanu, vienlaikus atgādinot par 2016. gada jūnija ceļvedi, un ka hibrīdmodeļa struktūras elementi neaizstāj riska mazināšanu.

Dalībvalstu viedokļi atšķīrās jautājumā par līdzekļu sadalījumu starp centrālo fondu un valstu NGS. Gandrīz vienāds skaits dalībvalstu atbalstīja vienu no trim pieejamajām iespējām, proti, i) lielu centrālu fondu un ierobežotas valstu NGS, ii) ierobežotu centrālu fondu un lielas valstu NGS un iii) vienmērīgu līdzekļu piešķiršanu. Turklāt viena dalībvalsts uzsvēra, ka resursu sadalījums starp centrālo fondu un valstu NGS būtu ļoti atkarīgs no īslaicīgi augsta atlikuma seguma, kā arī no pieejas struktūrām, uz kurām neattiecas Kapitāla prasību regula (KPR), saskaņā ar jauno regulējumu.

Gandrīz visas dalībvalstis atbalstīja maksimālās robežvērtības noteikšanu obligātajai aizdošanai, lai aizsargātu finansiālās spējas; neliels vairākums dalībvalstu atbalstīja maksimālās robežvērtības noteikšanu centrālajam fondam.

Attiecībā uz kredīta nosacījumiem lielākā daļa dalībvalstu atbalstīja procentu likmju ieviešanu aizdevumiem, ko izsniedz no centrālā fonda. Dalībvalstu viedokļi par aizdevumu termiņu bija atšķirīgi, bet lielākā daļa no tām nosliecās par labu termiņam, kas pārsniedz piecus gadus.

Attiecībā uz intervences tvērumu vairāki respondenti atbalstīja ierobežotu tvērumu, kas būtu vērsts uz atmaksāšanu un ieguldījumu noregulējumā, savukārt citas dalībvalstis atbalstītu plašāku tvērumu. Dažas no šīm dalībvalstīm atbalstīja Direktīvas par noguldījumu garantiju sistēmām (NGSD) 11. panta 3. un 6. punktā minēto pasākumu ("maksātnespējas novēršana", "alternatīvi pasākumi") finansēšanu, savukārt atsevišķas dalībvalstis iebilda pret tvēruma attiecināšanu uz maksātnespējas novēršanas pasākumiem. Viena dalībvalsts apgalvoja, ka šādu pasākumu iekļaušana tvērumā vēl vairāk apgrūtinātu politiska kompromisa panākšanu attiecībā uz ENAS. Dalībvalstu viedokļi atšķīrās arī jautājumā par institucionālās aizsardzības shēmām (IAS), kas atzītas par NGS. Tikai dažas dalībvalstis atbalstīja to, ka ENAS būtu jāattiecina uz IAS maksātnespējas novēršanas pasākumiem. Vairākas dalībvalstis piekrita, ka IAS atšķirīgo būtību un zemo riska profilu var atspoguļot iemaksās ENAS, izmantojot diskonta faktorus. Ņemot vērā IAS pamatfunkciju, kas noteikta KPR 113. panta 7. punktā, un "izmaksu neitralitātes principu"³, viena dalībvalsts rakstiskajās piezīmēs atbalstīja IAS izslēgšanu no hibrīdmodeļa darbības jomas vai tādu izņēmumu pieļaušanu, kas atspoguļo IAS īpašo situāciju.

³ "Galvenais princips ir tāds, ka nevienam ENAS posmam nebūtu jāpalielina kopējās banku sektora izmaksas salīdzinājumā ar pašreizējiem pienākumiem, kas noteikti 2014. gada pieņemtajā Noguldījumu garantiju sistēmu direktīvā." Komisijas 2015. gada 24. novembra paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Centrālajai bankai, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Ceļā uz banku savienības izveides pabeigšanu".

Diskusijās par struktūrām, uz kurām neattiecas KPR, dalībvalstīm bija divējādi viedokļi: Daži respondenti atbalstīja šādu struktūru iekļaušanu (tomēr daži no tiem – ar nosacījumiem), lai nediskriminētu noguldītājus iekšējā tirgū un izvairītos no "divlīmeņu sistēmas". Citas dalībvalstis aicināja regulējuma konsekvences un vienlīdzīgas attieksmes nolūkā stingri saskaņot šo tvērumu ar VUM. Attiecībā uz valstu izvēles iespējām un rīcības brīvību (*OND*) neliels vairākums apsekojuma respondentu atbalstīja finansēšanu no likviditātes atbalsta shēmas.

Dalībvalstu viedokļi atšķīrās jautājumā par iespējamo virzību uz zaudējumu dalīšanu. Dažas dalībvalstis norādīja, ka hibrīdmodelis varētu būt tikai starpposms ceļā uz pilntiesīgas ENAS izveidi (ar 100 % zaudējumu segumu). Citas dalībvalstis apgalvoja, ka hibrīdmodelim vispār nevajadzētu ietvert kopīgošanu vai ka zaudējumu dalīšanai vajadzētu būt balstītai uz skaidriem nosacījumiem vai politiskiem lēmumiem.

Prezidentvalsts pieņēma zināšanai diskusijās paustos viedokļus un attiecīgi informēja ALDG tās 24. novembra sanāksmē.

III. Komisijas pārskats par banku krīzes pārvaldības un noguldījumu apdrošināšanas sistēmu

Komisija **19. novembra** sanāksmē iepazīstināja ar ceļvedi saistībā ar banku krīzes pārvaldības un noguldījumu apdrošināšanas sistēmas pārskatīšanu, kas publicēts 11. novembrī. Pārskatīšanā galvenā uzmanība ir pievērsta trim spēkā esošajiem ES tiesību aktiem – BAND, VNMR un NGSD. Komisija, pamatojoties uz šo pārskatīšanu un visaptverošu ietekmes novērtējumu, plāno līdz 2021. gada pēdējam ceturksnim iesniegt konkrētu leģislatīvā akta priekšlikumu.

Dažas dalībvalstis, ECB un VNV atbalstīja pārskatīšanu. Tomēr citām dalībvalstīm bija zināmas bažas un jautājumi. Viena dalībvalsts, piemēram, puda nožēlu par to, ka pārskatīšanā nav ietverti valsts atbalsta noteikumi, un stingri ieteica tos ietvert. Kāda cita dalībvalsts uzsvēra, ka ir svarīgi saglabāt tādu NGS regulējumu, kas nodrošinātu vismaz tādu pašu noguldītāju aizsardzības līmeni kā pašreizējā regulējumā. Turklāt viena dalībvalsts apšaubīja, vai pilnvaras, kas izklāstītas BAND/VNMR/NGSD, ir pietiekami plašas, lai ietvertu šādu visaptverošu iniciatīvu. Atbildot uz jautājumu, kā "kopīga noguldījumu apdrošināšanas sistēma" (ENAS) ir integrēta vispārējā darbā, Komisija paskaidroja, ka ietekmes novērtējumā tiks izskatīts arī jautājums par kopīga noguldījumu apdrošināšanas mehānisma izveidi banku savienības izveides pabeigšanas ietvaros.

Prezidentvalsts pieņēma zināšanai diskusiju par banku krīzes pārvaldības un noguldījumu apdrošināšanas sistēmas pārskatīšanu.

IV. Progresu uzraudzība saistībā ar riska samazināšanu – pasākumi ienākumus nenesošu aizdevumu problēmas risināšanai Eiropā

Ad hoc darba grupas 19. novembra sanāksmē prezidentvalsts sniedza pārskatu par darbībām, kas paredzētas, lai novērstu ienākumus nenesošu aizdevumu (INA) problēmu Eiropā. Reaģējot uz 2017. gada *ECOFIN* rīcības plānu INA problēmas risināšanai ⁴, Komisija 2018. gada martā iesniedza ar INA dokumentu kopumu. Likumdevēji pieņēma regulu par prudenciālo atbalsta mehānismu, un tā stājās spēkā 2019. gada aprīlī ⁵. ECB, EBI, VNV un ESRK ir arī īstenojušas dažādus rīcības plāna elementus, kas ir to kompetencē. Turklāt dalībvalstis ir sākušas un veicinājušas nozīmīgas darbības valsts līmenī.

⁴ <https://www.consilium.europa.eu/lv/press/press-releases/2017/07/11/conclusions-non-performing-loans/>

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/630 (2019. gada 17. aprīlis), ar ko attiecībā uz zaudējumu seguma minimumu ienākumus nenesošiem riska darījumiem groza Regulu (ES) Nr. 575/2013 (OV L 111, 25.4.2019., 4. lpp.).

Neraugoties uz minētajiem panākumiem, INA īpatsvars dažās dalībvalstīs joprojām ir augsts un atšķiras starp dalībvalstīm un bankām. Arī atsevišķi galvenie 2017. gada INA rīcības plāna elementi vēl nav izpildīti. Turklāt svarīgi, ka priekšlikums Direktīvai par kredītu apkalpotājiem un kredītu pircējiem joprojām tiek apspriests Eiropas Parlamentā. Ņemot vērā, ka minētās direktīvas īstenošana varētu būt nopietns atbalsts Covid-19 krīzes seku novēršanā, likumdevējiem būtu pēc iespējas drīz jāsāk dialogi. Turklāt EBI ir pabeigusi maksātspējas un aizdevumu piedziņas režīmu salīdzinošo novērtēšanu. Salīdzinošās novērtēšanas rezultātiem būtu jāstimulē 2017. gada rīcības plānā paredzētās mērķorientētās aizdevumu piedziņas sistēmas reformas dalībvalstīs.

Ņemot vērā Covid-19 pandēmijas ietekmi uz ekonomiku un saistību neizpildes un INA iespējamo palielināšanos, Komisija decembrī publicēs paziņojumu, kurā būs ietverta jauna stratēģija un pasākumi INA problēmas risināšanai. Pamatojoties uz iepriekš minētajiem elementiem, šis paziņojums būs vērsts uz mērķorientētiem pasākumiem divās jomās: i) problemātisku aktīvu sekundāro tirgu turpmāka pilnveide un ii) maksātspējas un parādu atgūšanas regulējuma reformu ierosināšana. Turklāt stratēģijas ietvaros ir paredzēts novērst regulatīvos šķēršļus INA iegādei un citus šķēršļus INA sekundāro tirgu attīstībai. Vēl viens pasākums, kas paredzēts instrumentu kopumā INA problēmas risināšanai, varētu būt valsts aktīvu pārvaldīšanas sabiedrību izveide. Vajadzīga ir arī labāka datu kvalitāte un salīdzināmība attiecībā uz problemātiskiem aktīviem.

Prezidentvalsts Vācija aicina Pastāvīgo pārstāvju komiteju pieņemt zināšanai šo ziņojumu darba turpināšanas nolūkā.

Prezidentvalsts Portugāle tiek aicināta, pārņemot prezidentūru, balstīties uz panākto progresu un turpināt darbu pie tā, lai stiprinātu banku savienību, pievērstos tās dažādajiem darba virzieniem, kā apstiprināts 2016. gada jūnija ceļvedī.
